

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE ZUM ZA 2010. GODINU

PROJEKT 1: JAČANJE KAPACITETA MLADIH ZA PROCES OSMIŠLJANJA STRATEGIJE ODRŽIVOSTI U TURIZMU NA LOKALNOJ RAZINI

Ovo je partnerski projekt udruge ZUM i Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Odjel za ekonomiju i turizam "Dr. Mijo Mirković" Pula.

Ciljevi koje smo si zadali su i ostvareni, a to su:

1. Povećati informiranost i svijest 24 mladih o konceptu održivog razvitka u području turizma.
2. Razviti kompetencije 24 mladih za prepoznavanje principa održivosti u turizmu i njegovu implementaciju na stvarnom primjeru.
3. Osnažiti aktivnu participaciju 24 mladih u akcijama lokalne zajednice koji dovode do održivosti u području turizma.
4. Primijeniti metodu društveno korisnog učenja (*academic service-learning*) kao modela suradnje akademskih institucija i zajednice.

Putem obrazovnog ciklusa i studijskog posjeta pružili smo studentima nova znanja i informacije o konceptu održivog razvitka, a osim toga ukazali smo im i na primjere dobre prakse na lokalnom nivou. Time smo zapravo ojačali njihove kompetencije za prepoznavanjem tog koncepta. Nakon osnaživanja putem edukacija, zajednički smo identificirali problem u našoj neposrednoj okolini te dali naš doprinos rješavanju istog. Upotrebom metode društveno korisnog učenja mladi su svoja znanja i vještine stečene na obrazovnom ciklusu primijenili na razvoj projekta kojim se rješava neki konkretan društveni problem. Tako smo približili Sveučilište u Puli društvenoj okolini i dali studentima osjećaj da rade nešto dobro i pozitivno. Istovremeno, mladi su jačali svoju konkurentnost za izlazak na tržište rada te se pripremili za aktivno i odgovorno demokratsko građanstvo.

Direktni korisnici projekta su 24 mladih studenata Odjela za ekonomiju i turizam "Dr. Mijo Mirković" u Puli, smjer turizam, treća godina dodiplomskog i prva godina diplomskog studija. Direktni korisnici odabrani su jer su pokazali ne samo veliku motiviranost za detaljnije izučavanje održivosti u turizmu već i zato što su pokazali veliko zanimanje za socijalna, kulturna, ekonomska i okolišna pitanja. Educirani studenti su nositelji promjena, budući lideri koji će biti prisutni na pozicijama moći te biti u mogućnosti donositi važne odluke za budući održivi rast i razvoj zajednice.

Osim što su uspješno završili obrazovni program, oni su sve naučeno imali i priliku primijeniti u praksi. Sudjelovali su u izradi konkretnog projekta kojim smo pokušali djelovati na rješavanje problema s kojim se naša zajednica susreće. Njihove ideje, prijedlozi, mišljenja oko izrade projekta zaista su se uvažavali i smatramo ovo primjerom suradničkog i participativnog pristupa učenju.

Kao korisnik projekta pojavljuje se i Općina Žminj koja je ovim projektom dobila nove ideje, viđenja mladih ljudi o njenom daljnjem razvoju, a na principima održivosti.

Cjelokupna lokalna zajednica dobila je educirane i informirane mlade ljude koji su sposobni prepoznati i implementirati principe održivog turizma u području svog

djelovanja. Osim toga, implementacijom projektnih aktivnosti približili smo Sveučilište okolini u kojoj djeluje, ekspertizu pojedinih profesora iskoristili za davanje konkretnih prijedloga o promicanju razvoja održivosti, a studentima omogućili aktivno sudjelovanje u rješavanju problema u zajednici.

Aktivnosti i metode	Ime i prezime odgovornih osoba	Trajanje (mjeseci)
Aktivnost: Mobilizacija studenata Metoda: Prezentacija projekta studentima	Kristina Afrić Rakitovac	1 mjesec
Aktivnost: Logistička organizacija obrazovnog ciklusa Metoda: Kontakt s pročelnicom Odjela radi rezervacije prostora za održavanje obrazovnog ciklusa; Priprema materijala i opreme potrebne za održavanje obrazovnog ciklusa; Obavještanje sudionika/ca i predavača/ica o svim relevantnim okolnostima, uvjetima i specifičnostima.	Ana Žužić	1 mjesec
Aktivnost: Obrazovni ciklus "Razvijanje održivosti u turizmu u 10 koraka" Metoda: Prezentacije; Kraća predavanja; Diskusije; Brainstorming; Studijski posjet; Radni sastanci; učenje zalaganjem u zajednici	Ana Žužić	1 mjesec
Aktivnost: Mentorstvo projekta "Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj" Metoda: Provjera projekta; Zajednički sastanci studenata i mentorice	Kristina Afrić Rakitovac	3 mjeseca
Aktivnost: Edukativno- informativna publikacija "Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj" Metoda: Priprema tekstova za publikaciju; Kontakti s dizajnerom; Kontakti s lektorom/icom; Kontakti s tiskarom; Distribucija	Ana Žužić	1 mjesec
Aktivnost: Logistička priprema javne prezentacije projekta i publikacije Metoda: Izrada detaljnog plana prezentacije; Dogovor sa Sveučilištem oko prostora održavanja prezentacije; kontakt s gostujućim predavačem prof.dr.sc. Nenadom Starcem; Slanje dopisa gostima; Obavještanje studenata sveučilišta i šire javnosti o održavanju prezentacije.	Kristina Afrić Rakitovac; Ana Žužić	1 mjesec
Aktivnost: Javno predstavljanje projekta i publikacije Metoda: Prezentacije	Kristina Afrić Rakitovac; Ana Žužić	1 dan
Aktivnost: Promocija Metoda: Priopćenja za javnost; Sudjelovanje u tv i radio emisijama. Objave na internetskim stranicama.	Ana Žužić	Tijekom cijelog projekta

Kvantitativni rezultati koje smo ostvarili:

- Mobilizirano 24 studenata Odjela za ekonomiju i turizam u Puli.
- Održan obrazovni ciklus "Održivi turizam na lokalnoj razini" u trajanju od tri dana.
- Održan studijski posjet Gradu Rovinju, Općini Balama, obiteljskom hotelu «Kaštel Pineta», Sveti Martin te ruralnoj kući za odmor «Arbalovija» Žminj.
- Održan radni sastanak s relevantnim dionicima u Općini Žminj.
- Održano 5 mentorskih sastanaka mentorice i studenata.
- Izrađen projekt "Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj".
- Izrađeno i distribuirano 500 primjeraka publikacije «Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj».
- Održana javna prezentacija projekta na Odjelu za ekonomiju i turizam.
- Predstavljen projekt studentima i široj javnosti.
- Sudjelovanje u dvije tv emisije.

Kvalitativni rezultati (društvene promjene):

- Ojačani kapaciteti mladih za prepoznavanje koncepcije održivosti u turizmu.
- Razmjena iskustva i informacija putem upoznavanja lokacija koje se vode načelima održivosti u turizmu te okolišno odgovornog upravljanja.
- Implementirana znanja i vještine stečene na obrazovnom ciklusu rješavajući konkretan društveni problem kroz razvoj projekta "Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj".
- Osnažena konkurentnost mladih za izlazak na tržište rada te povećana mogućnost njihove zaposlivosti.

Problem koji je bio identificiran u projektnom prijedlogu bio je sljedeći: Istraživanja provedena na uzorku od 150 studenata Fakulteta ekonomije i turizma u Puli (Afrić K.: Ekološka svijest – pretpostavka rješavanja ekoloških problema, 2002) te na uzorku od 105 studenata Sveučilišta u Rijeci (Rončević, Ledić, Čulum: Nisam sigurna što je, ali je bitno - analiza stavova studenata Sveučilišta u Rijeci o održivom razvoju, 2007) dokazuju da ispitanici slabo poznaju koncept održivog razvoja. Pasivno pristupaju zaštiti okoliša, a za posljedicu njihovi stavovi i životne navike nisu garancija za potreban pristup ovome području. Većina ispitanika ne zna definirati održivi razvoj i ne percipiraju odgovornost škola u promociji održivog razvoja.

Opći zaključak kod evaluacije obrazovnog ciklusa

Većina studenata je vrlo zadovoljno predavanjima jer su pružene njima nove informacije koje su ih potakle na razmišljanja o promjeni obrasca ponašanja, kako na privatnom tako i na poslovnom planu. Ono što posebno cijene jest navođenje konkretnih primjera iz prakse umjesto konstantnog ponavljanja teorijskih principa održivosti. U skladu s time, sadržaji koji su im bili najpoučniji jesu oni koji se tiču programa Eko partner zbog primjenjivosti kriterija okolišno odgovornog upravljanja na male turističke objekte u Istri. Kao najzanimljivijeg predavača većina je istaknula mr. sc Hrvoja Carića zbog neformalnog pristupa studentima, ali i zbog navođenja izazova (boljki, kako kaže jedna studentica) tog koncepta u stvarnom životu. Primjetili su da bi kvaliteti predavanja zasigurno pridonio veći angažman studenata u raspravi tijekom obrazovnog ciklusa odnosno veći trud predavača da ih u raspravu uključe. O Istri kao održivoj turističkoj regiji postoje dvije grupe odgovora. Karakteristika jedne grupe jest stav da Istra nedovoljno zagovara, promišlja, provodi koncept održivosti u turizmu drugi je karakteristika druge grupe mišljenje kako je Istra ipak "na dobrom putu" međutim primjeri dobre prakse odnose se na određene

segmente, a ne na Istru kao cjelinu (ali i to je dobar početak). Kao preporuku za daljnje aktivnosti studenti su naveli više konkretnih projekata gdje bi mogli sve naučeno u praksi i primijeniti.

Prilikom evaluacije studijskog posjeta sudionicima je postavljena sljedeća tvrdnja: Studijski posjet mi je pomogao upoznati praktične primjere upotrebe koncepcije održivosti u različitim područjima djelovanja, a oni su morali zaokružiti ocijenom od 1 do 5 te pokazati svoje slaganje ili neslaganje s tvrdnjom. Prosječna ocjena tvrdnje jest 4,8 što znači da su sudionici skoro pa u potpunosti slažu da im je studijski posjet pomogao upoznati praktične primjere upotrebe koncepcije održivosti u različitim područjima djelovanja. U par puta, tijekom putovanja, iskazali su svoje zadovoljstvo ovakvim tipom učenja te su predložili kako bi Sveučilište trebalo kontinuirano upotrebljavati ovu metodu učenja iz praktičnih primjera.

Smatramo kako smo je ovaj način rada s mladima urodio plodom jer smo ih informirali i upoznali sa značenjem koncepcije održivosti (naglasak na turizam). Promjena obrasca njihova ponašanja ipak zahtijeva visoku razinu osviještenosti, informiranosti i educiranosti, a jednim projektom je to vrlo teško ostvariti u potpunosti. Međutim, tvrdnja Najvažnija karika u procesu implementacije principa održivosti u turizmu su edukacija i informiranje imala je prosječnu ocjenu 4,6 što znači da se sudionici uglavnom slažu da je najvažnija karika u procesu implementacije principa održivosti u turizmu edukacija i informiranje.

Kao najvažniji uspjeh u provedenom projektu istaknuli bismo primjenu metode iskustvenog učenja koji ima neke od karakteristika aktivnosti koja se naziva *academic service-learning* tj. društveno korisno učenje (po jednoj grupi autora) ili učenje zalaganjem u zajednici (druga grupa autora). Filozofija te metode, osim što spaja sveučilište s društvenom okolinom u kojoj djeluje, daje studentima mogućnost da jačaju svoja profesionalna znanja i vještine čineći nešto pozitivno za zajednicu. Analiziranjem i kritičkim promišljanjem određenog problema koji postoji u zajednici studenti nude svoje ideje i prijedloge za rješavanje istog što svakako može poslužiti kao smjernica za unapređenje trenutnog stanja. Karakteristike modela društveno korisnog učenja ili učenja zalaganjem u zajednici koje ovaj primjer posjeduje su:

- recipročan suradnički odnos na relaciji student – zajednica (kako bi ponudili adekvatna rješenja za promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj studenti su usko surađivali s relevantnim dionicima općine – predstavnicima Općine, Turističke zajednice, ugostiteljima, iznajmljivačima);
- profesionalni i osobni razvoj studenata i briga za zajednicu jednako su važni (studenti su osjetili svoju građansku odgovornost te su željeli učiniti nešto pozitivno za zajednicu, ali ujedno i jačati konkurentnost za izlazak na tržište rada);
- potrebe/problemi zajednice i adekvatna rješenja istih jednako su važna (prepoznati su problemi jedne mikrolokacije te u skladu s time ponuđeni prijedlozi rješenja).

Ono što je nedostajalo kako bi spomenuti projekt zaživio kao *academic service-learning* u punom smislu te riječi jest povezanost kurikuluma određenog kolegija s aktivnostima zalaganja u zajednici. Naime, ovaj projekt nije bio integralni dio kolegija već je nuđen kao izvannastavna aktivnost. Stoga izostaje karakteristika uravnoteženosti konteksta nastavnog programa, zajednice i učenja studenata. Iako je to ključni moment filozofije društveno korisnog učenja ili učenja zalaganjem u

zajednici smatramo ovo dobrim primjerom povezivanja te stvaranja partnerstva Sveučilišta s okolinom u kojoj djeluje. Osim toga, studenti su prepoznali:

- a) doprinos ovog projekta za zajednicu, s naglaskom na općinu Žminj;
- b) vrijednost projekta u smislu da su sada imali priliku i sve naučeno primijeniti u praksi rješavajući određeni problem (vidljivo iz evaluacijskih listića).

Osobe koje su sudjelovale u realizaciji projektnih aktivnosti:

Ime i prezime izvoditelja/ice	Zvanje	Udruga ili institucija u kojoj osoba djeluje	Poslovi koje je izvoditelj obavio u ovom projektu
Ana Žužić	Mag.oec	Udruga ZUM	Koordinatorica projekta – zadužena za organizaciju obrazovnog ciklusa, studijskog posjeta, jedna od urednica publikacije.
Kristina Afrić Rakitovac	Doc.dr.sc	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za ekonomiju i turizam "Dr. Mijo Mirković" Pula;	Sudjelovala je u procjeni potrebe i samoj razradi projekta, u mobilizaciji studenata, izvela je prvi modul obrazovnog ciklusa, osmislila metodologiju izrade projekta te mentorirala samu izvedbu projekta od strane studenata, pripremala je tekstove za publikaciju, sudjelovala u organizaciji javne prezentacije projekta studenata.
Hrvoje Carić	Magistar znanosti zaštite okoliša	Institut za turizam Zagreb	Osmislio je i izveo obrazovni modul «Održivi turizam u 10 koraka».
Milena Radošević	Dipl.oec	Zelena Istra	Sudjelovala u samoj razradi projekta, izvela obrazovni modul «Okolišno-odgovorno upravljanje malim turističkim objektima u Istri», organizacija studijskog posjeta malom obiteljskom hotelu.
Zvonimir Čačić	Dipl.ing	Slobodni umjetnik	Grafičko oblikovanje publikacije i plakata «Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj».
Ana Preveden	Građevinska tehničarka visokogradnje	ZUM	Lektura i korektura tekstova publikacije «Promicanje održivosti u turizmu u općini Žminj», izrada fotografija za publikaciju.

Financijsku podršku ovom projektu pružili su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Grad Pula i Istarska županija.

PROJEKT 2: VIJEĆE MLADIH ISTARSKE ŽUPANIJE

Projekt “Vijeće mladih Istarske županije” pokrenuli smo u partnerstvu s udrugama Metamedij i Mrežom mladih Hrvatske i to s ciljem umrežavanja i zajedničkog djelovanja organizacija mladih i za mlade na području Istarske županije kako bi se kreirala platforma temeljena na principima zajedništva te sustavne i transparente komunikacije između organizacija mladih i lokalne samouprave.

Većina projektnih aktivnosti odrađena je tijekom 2009. godine, a u 2010. odradili

smo:

- tri sastanka Koalicije za Vijeće mladih Istarske županije (siječanj – svibanj 2010.)
- radionicu “Javno zagovaranje”, koja je članicama Koalicije za Vijeće mladih Istarske županije dala osnovna znanja o procesima i mogućnostima javnog zagovaranja (veljača 2010.)
- formirana je Radna skupina za izradu nacрта Statuta Vijeća mladih Istarske županije (ožujak 2010.)
- izrađen prijedlog Statuta Vijeća mladih Istarske županije (ožujak – travanj 2010.)
- izrađen i medijski objavljen i promoviran Javni poziv za Osnivačku skupštinu (travanj – svibanj 2010.)
- koordiniran proces prikupljanja potrebne dokumentacije te organizacije Osnivačke skupštine Vijeća mladih Istarske županije (travanj – svibanj 2010.)

Projekt je uspješno priveden kraju održavanjem Osnivačke skupštine, dana 29. svibnja 2010. u Humu, na kojemu je Vijeće mladih Istarske županije postalo samostalna krovna organizacija mladih koja se sastoji od 17 organizacija članica. Odabrano je upravno i nadzorno tijelo Vijeća koje čine sljedeći ljudi: za predsjednicu VMIŽ-CGRI odabarana je Ana Preveden (udruga ZUM), a Tamara Miletić (Agencija Lokalne Demokracije) za potpredsjednicu. Uz Anu i Tamaru članovi Upravnog odbora su: Robert Raste (Društvo distrofičara Istre), Matija Maurović (Klub studenata Istarski klub Rijeka) te Goran Blažević (udruga Fobija). Članovi Nadzorog odbora su: Igor Bajok (udruga Delta), Daniel Deković (udruga Turtian) i Marko Petrušić (Mladi hrvatski liberali Istarske županije).

Financijsku podršku ovom projektu pružili su Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva, Grad Pula i Istarska županija.

PROJEKT 3: CENTAR ZA MLADE PULA

Centar za mlade Pula nastao je u partnerstvu između udruga ZUM i Metamedij, a u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Istarskom županijom. Osnovan je u skladu je s mjerom 89. Nacionalnog programa djelovanja za mlade. Ključni čimbenik uspjeha Centra za mlade Pula jest uspostava partnerskog odnosa organizacija mladih te lokalne i nacionalne vlasti koje su zajedničkim snagama 29. svibnja 2006. otvorile vrata prvog centra ovakve vrste u Republici Hrvatskoj.

Opći cilj projekta: potaknuti aktivno sudjelovanje mladih u životu lokalne zajednice te razvoju civilnog društva.

Specifični ciljevi:

1. Jačati sustav izvaninstitucionalnog obrazovanja mladih posebno kroz sadržaje vezane uz aktivno sudjelovanje u kreiranju i produkciji medijskih sadržaja.
2. Potaknuti aktivnu participaciju mladih u planiranju, osmišljanju i provođenju programa za svrsishodnije korištenje slobodnog vremena kao jedan od oblika organiziranog provođenja slobodnog vremena.
3. Inicirati povećanje broja mladih koji sudjeluju u odlučivanju u tijelima lokalne vlasti koje donose zaključke i preventivne programe.

4. Povećati razinu informiranosti mladih o aktivnostima, programima, projektima koje provode mladi, udruge za mlade u lokalnoj zajednici.

Aktivno sudjelovanje mladih u društvu podrazumijeva sve aktivnosti na različitim područjima djelovanja koje doprinose punoj društvenoj integraciji mladih. Sudjelovanje i aktivno građanstvo znači imati pravo, sredstva, prostor i prigodu a, kad je nužno, i potporu za sudjelovanje u procesu donošenja odluka (Politika i strukture za mlade u Vijeću Europe, 2003:17). Aktivno sudjelovati znači UKLJUČITI SE I BITI UKLJUČEN u procese koji imaju za cilj unaprijeđenje kvalitete života te izgradnja boljeg i pravednijeg društva.

Aktivnosti koje su provedene tijekom 2010. su sljedeće:

1. Centar za mlade Pula radi svakim radnim danom od 09:00 – 17:00

U radno vrijeme nudimo besplatan internet, info točku s lecima, brošurama, plakatima o različitim događanjima u Puli, ali i šire. Kroz 4 godine postojanja Centra za mlade Pula uspjeli smo izgraditi kvalitetnu ponudu raznih knjiga, istraživanja i publikacija koji su smješteni u knjižnici Centra. Pa tako imamo knjige o prevenciji ovisnosti, o ulozi medija u društvu, razna istraživanja o mladima, kulturni menadžment, marketing neprofitnih organizacija, odnosi s medijima za OCD i razne druge. Izradili smo novu web stranicu Centra i ZUM-a koja sada nudi dodatne mogućnosti kao npr. stavljanja vijesti i novosti o događanjima u gradu i županiji (što do sada nije bilo moguće). Magazin i radijska emisija za mlade 3ska!!! dostupni su na webu, ali o ostali važni dokumenti i publikacije drugih OCD koje nude različite aktivnosti za mlade. Administracijom weba bave se naši stalni volonteri i volonterke.

2. Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama 26. lipnja 2010.

Na Narodnom je trgu u Puli organizirano dijeljenje edukativno-informativnih letaka o prevenciji i različitim tipovima ovisnosti. Uz letke, volonterke i djelatnice udruge ZUM, Centra za mlade Pula, Institut, Obiteljskog centra Istarske županije i Zavoda za javno zdravstvo IŽ su podijelile i 150 litara vode koja simbolizira zdrav život. Osim navedenih udruga, akciju su podržali i UZPIRO, udruga Metamedij, Grad Pula i Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. Zajedničkom organizacijom obilježavanja ovog važnog dana htjelo se istaknuti značaj kojeg u borbi protiv ovisnosti ima suradnja i angažman različitih organizacija u svakoj lokalnoj zajednici.

3. Obilježavanje Međunarodnog dana mladih 12. kolovoza 2010.

Tim događanjem započela je Međunarodna godina mladih. Taj su dan, udruge ZUM, Metamedij, Casoni vecchi, Institut i Obiteljski centar Istarske županije, obilježili nizom zajednički organiziranih aktivnosti. U 13:00 sati, za predstavnike savjeta mladih i Vijeća mladih Istarske županije, ali i za sve ostale zainteresirane mlade, održana je radionica na temu "Programi prevencije i podrške za mlade u Istarskoj županiji - Što mogu učiniti mladi u svojoj zajednici?". U večernjim satima se u tvrđavi Casoni vecchi održala izložba fotografija i koncert četiri pulska mlada glazbena sastava. Izložba fotografija na temu "Mladi", čije su mlade autorice Marina Kelava i Elen Cvitić, otvorena je u 20:00 sati. Koncertni nastup grupa Hombe, De Deus, Radio Aktiv i King Shangoo Soundsystem započeo je u 21:00 sat. Uz besplatan ulaz, organizatori su osigurali i besplatnu ponudu vode i bezalkoholnih napitaka.

4. Produkcija internet radijskih emisija za mlade 3ska!!!

05. veljače 2010. 3ska 41

Za 41. emisiju izradili smo prilog o najboljoj mami na svijetu u 2009. godini po izboru Društva distrofičara Istre. Pripremili smo i intervju s mladim fotografom Danijelom Šivinjskim, a donijeli smo i kratki pregled četvrte 3ske, magazina za mlade.

12. veljače 2010. 3ska 42

U ovoj emisiji slušatelji/ce su mogli/e poslušati kako je bilo na radionici "Volonterstvo i menadžment volontera", održanoj u klubu mladih Metamedia u siječnju. Naš mladi novinar, Eliša Papić, bio je na Jazz Jam Sessionu odakle je donio reportažu. Ukratko smo predstavili produkt trogodišnjeg projekta udruge ZUM "Bolje spriječiti nego liječiti" – brošuru "Aktivno sudjelovanje mladih u društvu – ključ prevencije ovisnosti".

19. veljače 2010. 3ska 43

Novi petak – nova 3ska!!! U 43. emisiji mogli ste poslušati intervju s mladom sportašicom Jelenom Vuković te razgovor s Anamarijom Sočo iz Mreže mladih Hrvatske o projektu Centar za mlade u Kninu. Nakon toga, dali smo zanimljive najave i rubriku NEMAM POJMA.

26. veljače 2010. 3ska 44

U ovoj smo emisiji razgovarali s Nikolom Bukovićem iz Mreže mladih Hrvatske, o standardima politike za mlade na europskoj razini. Osim toga, pripremili smo najave događanja za naredni tjedan te rubriku NEMAM POJMA, u kojoj svaki put doznamo nešto novo i korisno.

05. ožujka 2010. 3ska 45

S Nikolom Pandurićem iz MMH, razgovarali smo o radionici Javno zagovaranje, a s članicom Koalicije za Vijeće mladih Istarske županije – Tamarom Miletić, popričali smo o samom Vijeću.

12. ožujka 2010. 3ska 46

U ovoj smo emisiji slušatelje/ice upoznali sa Centrom za mlade Grabrik u Karlovcu. Ivan Mužar nam je ispričao kako zapravo Centar funkcionira i kakve se u njemu aktivnosti provode. Budući da je Centar za mlade Grabrik osnovao grad Karlovac, porazgovarali smo i s Nikolinom Pahanić, suradnicom za mlade i udruge u Karlovcu, koja nam je ispričala kako je do osnivanja Centra došlo i postoji li uopće potreba za dva Centra za mlade u jednome gradu.

19. ožujka 2010. 3ska 47

Radionica SNIMAJ!, MADE IN ROJC 2 KOMPILACIJA i NET LABEL u 47. emisiji za mlade 3ska!!!

26. ožujka 2010. 3ska 48

U ovoj smo emisiji razgovarali s mladim, svestranim pulskim srednjoškolcem Elišom Papićem, predstavili Studije o mladima za mlade koje organizira MMH, i objasnili pojam socijalnog poduzetništva.

02. travnja 2010. 3ska 49

U ovoj emisiji mogli ste doznati što je to “planska igra”, poslušati prilog o trance-u našeg mladog novinara Eliše Papića, naučiti nešto novo uz rubriku *Nemam pojma* i isplanirati svoj vikend uz rubriku *NAJAVE*.

09. travnja 2010. 3ska 50

Povodom jubilarne pedesete 3ske!!!, Infoterenci su pripremili kratki osvrt glavne urednice Ane Žužić na dosadašnje emisije, a s gostima smo razgovarali o socijalnom poduzetništvu.

16. travnja 2010. 3ska 51

Četrnaestero je mladih ljudi iz Istarske županije, sudjelovalo na treningu javnog zagovaranja “Mislim, djelujem, unapređujem”, u organizaciji udruge ZUM. Trening je održan u Crikvenici od 08. do 11. travnja 2010. Što su oni tamo naučili i kako im je bilo, ovom izdanju radijske emisije za mlade 3ska!!!

23. travnja 2010. 3ska 52

U ovoj emisiji mogli ste poslušati poslušati tko i kada organizira radionicu animiranog filma, čuti intervju s pulskim bendu Hombe i poslušati prilog s promocije knjige “Dnevnik jednog psa”.

30. travnja 2010. 3ska 53

U ovoj 3ski mogli ste poslušati razgovor s Nikolom Pandurićem, predsjednikom Mreže mladih Hrvatske.

07. svibnja 2010. 3ska 54

Infoterenci su razgovarali s mladim pulskim atletičarom, točnije skakačom u vis Alenom Melonom. Predstavljen je peti broj magazina za mlade 3ska.

14. svibnja 2010. 3ska 55

Emisija 3ska ovog puta donosi razgovor s Anamarijom Sočo o istraživanju o socijalnom poduzetništvu i početnici iz istog.

21. svibnja 2010. 3ska 56

U 56. 3ski poslušali ste razgovor s prof. Beogradskog Sveučilišta Milenom Dragičević o kulturnim politikama, mladima u procesu osmišljanja kulturnih politika i mladima u Hrvatskoj i Europi.

28. svibnja 2010. 3ska 57

Pripremili smo razgovor sa Stjepanom Mikecom, trenerom na području novih medija i primjene novih tehnologija u organizaciji. Budući da smo sa Stjepanom razgovarali i o internetu, u rubrici *nemam pojma* objasnili smo pojam vezan za ovu globalnu mrežu.

04. lipnja 2010. 3ska 58

Razgovarali smo o projektu Most pulske udruge Suncokret. U rubrici *nemam pojma*, koja je bila u malo izmijenjenom obliku, donijeli smo 5 činjenica koje možda niste znali.

02. srpnja 2010. 3ska 59

U ovoj smo emisiji razgovarali s Anikom Černekom, srednjoškolkom iz pulske Gimnazije, koja je šest mjeseci provela školujući se na drugom kontinentu, točnije u Americi. Što je tamo radila, čime se bavila i što je naučila, doznala je Ana Milovan.

10. rujna 2010. 3ska 60

U ovoj smo emisiji razgovarali s mladim pulskim reperom Hrvojem Levakom – Canonneom, kojemu je nedavno izašao novi album, simboličnog naziva “Topnički dnevnic”.

17. rujna 2010. 3ska 61

U 61. emisiji novinarskog tima Infoterenaca, razgovarali smo s plesnom skupinom Saltatrix iz Vodnjana.

24. rujna 2010. 3ska 62

Mladi je pjesnik Nikola Šalić, razgovarao s Elen Cvitić o svom talentu i projektu Dimljenje po parkovima.

02. listopada 2010. 3ska 63

U ovoj smo emisiji razgovarali s organizatorom drugog po redu Nova garda festivala, Sašom Stepanovićem, koji promovira mlade neafirmirane bendove aktivne na području Istarske županije.

11. listopada 2010. 3ska 64

Uz naše stalne rubrike NEMAM POJMA i NAJAVE, razgovarali smo s mladim glazbenicima, s Boomom, Borketom te s dečkima iz Marionette.

18. listopada 2010. 3ska 65

Kako je nastala Made in Roje 3 kompilacija pitate se? Sve odgovore zna Marko Bolković iz udruge SONITUS, koji je bio naš sugovornik.

22. listopada 2010. 3ska 66

U petak, 22. listopada u 17:00 sati, mogli ste poslušati s kime/čime se sve susrela i što je sve naučila djelatnica udruge ZUM na kratkom studijskom posjetu u Finsku. Tema posjeta je bila “zapošljivost”. Studijski su posjet omogućile Agencije za mobilnost i programe EU Hrvatske i Finske.

29. listopada 2010. 3ska 67

Razgovarali smo s upraviteljicom Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva – Kristinom Bulešić Stanojević. Naime, Zaklada je potpisivanjem ugovora s Agencijom za mobilnost i programe EU postala promotor programa Mladi na djelu i Programa za cjeloživotno učenje.

29. listopada 2010. 3ska 68

U ovoj smo emisiji razgovarali s državnim prvakom u veslanju, Mariom Jelčićem, članom veslačkog kluba Istra, a donosimo i nekoliko pojmova iz veslačkog žargona.

29. listopada 2010. 3ska 69

Ova je emisija bila posvećena predstavljanju publikacije „Mislim, djelujem, unapređujem – analiza politike za mlade Istarske županije. Tom smo prilikom

razgovarali s nekima od autora: Anom Žužić, Anom Preveden i Elvisom Feketeom te gostima govornicima na predstavljanju – Nikolom Bukovićem, politologom i projektnim voditeljem u MMH i Antom Martićem iz Ureda za udruge Vlade RH.

29. listopada 2010. 3ska 70

Tamara Miletić iz Agencije lokalne demokracije Brtonigla nam je predstavila EVS program putem kojeg je Brtonigla dobila svoje novih troje volontera iz Francuske i Njemačke.

12. studenoga 2010. 3ska 71

Mladi vodnjanski hip hop bend Dem Crew je izdao promo album te ga promovirao u dobro posjećenom Domu mladih u Vodnjanu. Tom smo prilikom porazgovarali s njima o sadašnjosti i budućnosti hrvatskog hip hopa.

12. studenoga 2010. 3ska 72

Trenerska ZUMBaza, sastoji se od šestero mladih trenera i trenerica iz Istre – o tome čime se bave i zbog čega vole osmišljati i provoditi različite edukativne treninge i radionice za mlade, razgovarali smo s članovima/icama ZUMBaze.

19. studenoga 2010. 3ska 73

Ova je emisija bila posvećena Antifa festu, pa smo tako razgovarali s Markom Jurčićem i Nikolom Petkovićem.

03. prosinca 2010. 3ska 74

Ovu smo 3sku posvetili Sajmu knjige i mladim volonterima – sanjačima knjiga.

03. prosinca 2010. 3ska 75

Ova je emisija predstavila još jedan vodnjanski mladi bend - Slide field.

10. prosinca 2010. 3ska 76

Karlo Mirković, voditelj kluba za mlade GROZGI udruge Gradska radionica, govori o aktivnostima koje će za mlade organizirati i provesti do kraja ove godine.

05. Produkcija magazina za mlade 3ska!!!

U travnju je izašao *05. broj magazina za mlade 3ska!!!* Na magazinu je radilo ukupno 11 volontera/ki, a pisali smo o Centrima za mlade u Republici Hrvatskoj, pokušali smo usporediti hrvatsku i europsku politiku za mlade, predstavili smo obalnu utvrdu Punta Christo, pitali smo se kada ćemo imati seksologiju kao predmet u školama i puno drugih zanimljivih tema.

U rujnu 2010. izašao je *06. broj magazina za mlade 3ska!!!* U njegovoj je izradi sudjelovalo 13 mladih, redom članovi novinarskog tima Infoterenci. Na sastancima Infoterenaca osmišljene su teme magazina, a tijekom 07. mjeseca Infoterenci su radili na izradi članaka. U 06. broju pisali smo o osnivanju Vijeća mladih Istarske županije, predstavili smo mladog pulskog inovatora Paola Zenzerović, program EUODYSEE, udrugu Buka iz Rovinja i sl.

U prosincu 2010. izašao je *07. broj magazina za mlade 3ska!!!* U njegovoj je izradi sudjelovalo 14 mladih, redom članovi novinarskog tima Infoterenci. Na sastancima Infoterenaca osmišljene su teme magazina, a tijekom studenoga mjeseca Infoterenci su radili na izradi članaka. U 07. broju pisali smo o Inicijativi za volonterski centar Istarske županije te utvrdi Fort Bourguignon, pitali smo se postoji li trend

festivalizacije kulture u Istarskoj županiji, istražili smo kako napreduje proces izrade Lokalnog programa djelovanja za mlade Istarske županije te kako sektor mladih funkcionira u Finskoj. Razgovarali smo i s Marijom Jelčićem – mladim pulskim veslačem, Dem Crew – hip-hop skupinom iz Vodnjana, i drugima.

Dana 05. prosinca obilježen je Međunarodni dan volontera, pa je tako i naslovnica prosinačkog broja magazina osmišljena u tom stilu. Puki, maskota Centra za mlade, dobio je priznanje kao najvrjedniji volonter. **Ono što je također važno istaknuti jest činjenica da produkcija magazina u ovoj godini ne bi bila moguća bez naših mladih novinara skupine Infoterenci koji sve tekstove (i to ne samo ovog broja) pripremaju i pišu na volonterskoj osnovi.** Oni su dragovoljno uložili svoje vrijeme, trud, znanje, sposobnosti i vještine u aktivno stvaranje vlastitog javnog prostora. Sama naslovnica, na jednoj simboličkoj razini, odaje priznanje samim Infoterencima, i hvala im na tome. Naslovnicu je, kao i cijeli magazin, grafički osmislio i pripremio Zvonimir Čačić, naš dugogodišnji dizajner-suradnik.

I za kraj, jedna novina, u obliku podlistka nazvanog "Metazin", a koji je proizašao kao doprinos udruge Metamedij ovom magazinu. Sadrži najzanimljivije tekstove nastale kroz provedbu ostalih medijskih projekata udruge Metamedij, objedinjenih pod zajedničkim nazivom "Metamedia set – pribor za informiranje". Tako "Metamedia set" čine radijska emisija Metazin, koja se emitira još od 2006. godine na HRT Radio Pula, zatim web portal Kulturistra koji prati kulturu u Istarskoj županiji te najnoviji medijski proizvod u formi *newslettera* nazvan MetazinE.

06. Ostvarena suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova, Službom za prevenciju

Održan je sastanak 25.10.2010. u prostorijama Centra za mlade te dogovorena zajednička aktivnost koja će se održati dana 04. prosinca 2010. – info punkt u gradu Puli gdje će jedan od sudionika biti i Centar za mlade.

Info punkt "Promocija zdravih stilova života", 10. prosinca 2010.

U organizaciji i izvedbi ove aktivnosti sudjelovali su: policijska postaja Pula, Vijeće za komunalnu prevenciju Grada Pule, Služba za prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja, Obiteljski centar Istarske županije, udruga Institut, udruga ZUM. Na info-punktu su brojnim građanima Pule predstavnici organizatora dijelili informativno-edukativne materijale o preventivnom djelovanju, zaštiti zdravlja i voće, budući da je ova aktivnost za zadatak imala promociju zdravoga življenja. Osim ovoga, predstavnici policijske postaje Pula su demonstrirali vježbu policijskog psa koji pronalazi drogu, a građani su mogli razgledati policijska vozila te isprobati uređaj za testiranje vozača na alkohol i drogu.

07. Područje posebnog interesa za mlade: edukacija i ostali oblici neformalnog obrazovanja

U ovom smo području organizirali:

- a) dvije radionice na temu «Aktivno sudjelovanje mladih u društvu»;
- b) na tjednoj bazi edukacija iz rada na Typo 3 programu;
- c) na tjednoj bazi edukacija za samostalnu produkciju i emitiranje radijske emisije;
- d) na tjednoj bazi edukacija za izradu životopisa i pripremi za intervju za posao.

Ad a) Osnovni cilj dviju radionica pod nazivom « Aktivno sudjelovanje mladih u društvu» bio je osnažiti sudionike/ce za aktivno sudjelovanje u rješavanju društvenih problema odnosno dati im potrebe informacije i predstaviti mehanizme kroz koje

mogu djelovati. Struktura radionica osmišljena je sukladno potrebama samih sudionika/ca koji su se prijavljivali putem prijavnica. Trenerski tim je dizajnirao radionice upravo čitajući te prijavnice putem kojih smo zapravo i saznali njihova očekivanja, interese.

Ad b) TYPO 3 je program koji je lako upotrebljiv, intuitivan alat i omogućava urednicima sadržaja da kreiraju i održavaju internet stranice koristeći visoko sofisticirane funkcije uz par klikova mišem. Omogućuje profesionalnu razinu kreiranja sadržaja i uredničkog tijeka. TYPO3 je aplikacija serverske strane, neovisna o platformi koja se može koristiti s gotovo svakim dostupnim preglednikom. Za sve zainteresirane ova se aktivnost provodila svakoga utorka od 15:00 do 17:00 sati. Sudionici/e su učile o osnovama tog programa te su imali/e priliku stavljati novosti i administrirati stranicu www.mladipula.org.

Ad c) Ovdje smo učili što je vijest, prilog, intervju, na koji način se za njih novinar priprema te kako se oni snimaju, monitiraju i emitiraju. Aktivnost se provodila svakog ponedjeljka od 14:00 do 16:00 sati. Nakon osnovne edukacije, mladi su imali priliku raditi na snimanju i montiranju internet radijske emisije 3ska.

Ad d) Edukacija o pisanju životopisa, motivacijskog pisma i pripremi za intervju za posao osigurala je informacije, znanja i vještine kako se što kvalitetnije predstaviti potencijalnom poslodavcu. Osim toga, voditelj ove aktivnosti, pružao je savjetodavnu potporu prilikom izrade prijava za posao. Ova se aktivnost održavala četvrtkom od 14:00 do 16:00.

08. Područje posebnog interesa za mlade: Informiranje

U sklopu ovog područja djelovanja našim je korisnicima bilo dostupno sljedeće:

- a) svim korisnicima besplatno osiguravamo prostor za druženje, učenje i održavanje sastanaka, konferencija za novinare i prezentacija;
- b) info point (sve informacije vezane uz mlade i život, zabavu, mobilnost, zdravlje, obrazovanje i sl. u Gradu Puli i Istarskoj županiji) – na dnevnoj bazi;
- c) internet klub – na dnevnoj bazi im nudimo brz pristup svim informacijama svakim radnim danom od 09:00 do 17:00 sati;
- d) knjižnica koja je dostupna našim korisnicima svakodnevno i potpuno je besplatna za sve;
- e) konzultacije i informiranje mladih o Europskoj Volonterskoj Službi (EVS).

Ad a) U prostorima Centra za mlade Pula press konferenciju održao je mladi vodnjanski bend Dem Crew kako bi promovirali novi album, sastanke održava i Inicijativa za volonterski centar Istarske županije (inicijativa 7 udruga i jedne javne ustanove).

Ad b), c) i e) S obzirom da Centar za mlade Pula radi radnim danima od 09:00 do 17:00 članovi/ice dolaze koristiti usluge Internet kluba, traže informacije o tome kako npr. osnovati udrugu, gdje mogu volontirati i sl. Osim toga, korisnicima/ama je dostupna i literatura u našoj knjižnici koju koriste prilikom izrade npr. školskih prezentacija te npr. korisnici naših drugih projekata kako bi izradili radove.

Ad d) Voditeljica ove aktivnosti bila je dostupna za informiranje u sljedećim danima:

17. studenoga 2010. od 14:00 do 16:00 sati, 24. studenoga 2010. od 14:00 do 16:00 sati, 08. prosinca 2010. od 14:00 do 16:00 sati, 15. prosinca 2010. od 14:00 do 16:00 sati. U to je vrijeme održavala informiranje po pulskim srednjim školama, točnije bila je u njih 3 i to dva puta u talijanskoj srednjoj školi, jednom u gimnaziji te jednom u ekonomskoj. Mladima i njihovim profesorima predstavila je EVS kao dio programa Mladi na Djelu, govorila je o volonterima/kama koji/e su trenutno u Brtonigli preko EVS-a. Goran Horvat, mlada osoba koja je čekala odobravanje projekta od strane Agencije za mobilnost i programe EU za odlazak u Estoniju na EVS. U tom smislu je s mladima podijelio svoje iskustvo, kako je našao sending, a kako host organizaciju, u kojoj je mjeri sudjelovao u pisanju projekta i ostale detalje koji se traže inače od potencijalnih EVS volontera.

09. Sudjelovanje u tijelima lokalne vlasti koje donose zaključke i preventivne programe

Voditeljica Centra za mlade Pula, Ana Žužić, imenovana je od strane Vijeća za komunalnu prevenciju Grada Pule članicom Radne grupe za mlade i obitelj gdje je, zadužena za područje prevencije nasilja među i nad mladima.

U aktivnostima CZM-a sudjelovalo je:

- na edukativnim radionicama koje su održane sudjelovalo je cca 20 mladih;
- otprilike 70 mladih je sudjelovalo na informiranju o EVS-u po školama;
- svakodnevno kroz Centar prođe 10 do 15 osoba koje koriste usluge Internet kluba, knjižnice ili su im potrebe neke njima relevantne informacije;
- naši volonteri (13) su ujedno i direktni korisnici – oni sudjeluju na sastancima, kreiraju sadržaj Centra za mlade;
- magazin je distribuiran po svim srednjim školama u Istri, gradskim knjižnicama, javnim prostorima;
- emisiju sluša cca 150 do 200 slušatelja (kroz live stream, ali i podcaste na web stranicama);
- na info punktu i štandu posjetilo nas je cca 300 građana i građanki;
- na obilježavanju Međunarodnog dana mladih sudjelovalo je cca 300 građana i građanki.

Kvantitativni rezultati:

- izdana 2 broja magazina za mlade;
- emitirano ukupno 17 internet radijskih emisija za mlade 3ska;
- jednom tjedno održani sastanci novinarskog tima Infoterenci;
- svakodnevno administrirana web stranica ZUM-a i Centra za mlade Pula;
- održan sastanak s predstavnicima MUP-a;
- obilježen Međunarodni mjesec borbe protiv ovisnosti organizacijom Info punkta;
- obilježen Međunarodni dan mladih;
- obilježen Međunarodni dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama
- održane dvije radionice na temu «Aktivno sudjelovanje mladih u društvu»;
- na tjednoj bazi održana edukacija iz rada na Typo 3 programu;
- na tjednoj bazi održana edukacija za samostalnu produkciju i emitiranje radijske emisije;
- na tjednoj bazi održana edukacija za izradu životopisa i pripremi za intervju za posao;

- na tjednoj bazi održano informiranje o EVS-u.

Kvalitativni rezultati:

- Kroz mogućnost sudjelovanja u medijskim projektima omogućujemo socijalnu uključenost mladih te potičemo razvijanje i razmjenu ideja, stavova, informacija.
- Dajući mladima prostora za izražavanje vlastitih stavova i mišljenja potičemo ih na učenje o odgovornom i aktivnom građanstvu te ovladavanje osobnim i socijalnim kompetencijama preko kojih pojedinac ostvaruje kvalitetan odnos s drugima u sve dinamičnijem i turbulentnijem okruženju.
- Pružanjem pravodobne, istinite i pouzdane informacije potičemo mlade na aktivno sudjelovanje u društvu jer bez informacije nema ni sudjelovanja.
- Mladi sami sudjeluju u planiranju, osmišljanju i provođenju programa za svrsishodnije korištenje slobodnog vremena mladi ostvaruju pravo na sukreiranje programa te razvijaju osjećaj "vlasništva" nad procesima koji se događaju, brinu za resurse s kojima raspolažu, itd.
- Potaknuta kritička analiza i istraživanje društva i problema mladih kroz uređivanje i pripremu priloga za radio emisiju.
- Ukazalo se na važnost i potrebu korištenja stručne savjetodavne pomoći u susretanju s problemima odrastanja, za roditelje i mlade ljude te ih se informiralo o službama i servisima koji su im dostupni.
- Razvijena je sustavna međusektorska suradnje u svrhu provođenja projekta prevencije ovisnosti i izgradnje socijalnih vještina kod mladih.

Isječak iz vanjske evaluacije Centra za mlade Pula

"...Nadalje, Centar u značajnom broju provedenih i apliciranih projekata za relevantne partnere, osim sličnih organizacija civilnog društva (na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini), ima jedinice lokalne samouprave i javne institucije/organizacije, gdje s obzirom na to da je praksa civilno-javnih partnerstava u

Hrvatskoj još na samim začecima, možemo ustvrditi kako je i u tom segmentu Centar za mlade Pula napravio važne korake koji su dobar ulog i temelj za buduće razvojne, dugoročno održive projekte.

Projekti Centra za mlade Pula imali su izravne i vrlo pozitivne utjecaje na korisnike te u pogledu pozicioniranja Centra u relevantnoj okolini. Tome najviše u prilog govore i komentari korisnika/ica – npr. "Naučila sam da mogu ovako «mala», uz trud, napraviti velike promjene." Istaknuta je i prepoznata važna socijalna funkcija Centra, Centar jest prepoznat u široj javnosti, a kao potencijalnog partnera prepoznali su ga i dalje prepoznaju različite organizacije civilnog društva, javne institucije i organizacije, itd. Ipak, neki od korisnika/ica ističu kako Centar za mlade Pula nije dovoljno prepoznat od strane mladih. U tome ne vide odgovornost Centra, za kojeg ističu da nastoji iskoristiti sva dostupna sredstva informiranja i prezentacije mladima, već u inertnosti i nezainteresiranosti mladih općenito."

"....Kao zaključak možemo reći da, iako kao projekt s relativno oskudnim financijskim/prostornim resursima, Centar i suportivne organizacije su kroz odgovornu i učinkovitu provedbu brojnih projekata, pokazale da su jedne od važnijih i sposobnijih organizacija civilnog društva u Hrvatskoj, ali i nezaobilazni društveni akter u svojoj zajednici koja ostvaruje pozitivan utjecaj u raznolikim segmentima koji se ne može zanemariti."

Rad Centra za mlade Pula financijski podržavaju Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Istarska županija i Grad Pula.

PROJEKT 4: MISLIM, DJELUJEM, UNAPREĐUJEM

Opći cilj projekta “Mislim, djelujem, unapređujem” (u daljnjem tekstu MDU) bio je potaknuti aktivizam i aktivnu participaciju mladih u društvenom i političkom životu lokalne zajednice te razvoju civilnog društva. U projektom prijedlogu smo identificirali politiku za mlade Istarske županije i način njezina donošenja kao neparticipativnu odnosno kao politiku u kojoj ne sudjeluje ključna skupina dionika tj. mladi. Isto tako smo naveli da je participativnost skupine za koju se politika donosi (u ovom slučaju mladih) jedno od osnovnih načela kvalitetne politike. Zbog toga smo se u projektu MDU koncentrirali na poticanje mladih na aktivnu participaciju u kreiranju i praćenju *youth policy* procesa u našoj Županiji.

Specifični ciljevi koji su planirani u provedbi projekta su sljedeći:

- Uključiti mlade različitog socio-ekonomskog statusa u razvoj, provođenje i praćenje lokalnih javnih politika za mlade (smatrali smo važnim kroz projekt mlade uključivanju u kompletan *youth policy* proces upravo zato što ono osigurava kvalitetu, relevantnost i efektivnost politike. Participacija mladih pridonosi: a) povećanju povjerenja u krajnji rezultat i u institucije koje politiku donose; b) osjećaj (su)vlasništva nad procesom; c) a sve to zajedno osigurava preuzimanje odgovornosti za provedbu odluka u čijem su donošenju i sami sudjelovali).
- Inicirati poboljšanja institucionalnog okvira lokalne politike za mlade te ga uskladiti sa standardima EU (praksa europskih zemalja, koji imaju dugogodišnju tradiciju promišljanja problematike mladih, pokazala je kako politiku za mlade treba graditi izrazito strukturirano, ona nikako ne bi smjela biti slučajna. Zbog toga smo projektom htjeli pratiti europske standarde razvoja politike za mlade te ponuditi institucionalni okvir u kojem se ona odvija u skladu upravo s tim standardima).
- Unaprijediti kapacitete organizacija mladih za aktivno građansko sudjelovanje u području politike za mlade i javnog zagovaranja (u planiranju projekta pošli smo s pretpostavkom kako mladi nemaju dovoljno znanja i vještina za aktivno građansko sudjelovanje u području politike za mlade i javnog zagovaranja stoga smo im to željeli omogućiti).
- Pokrenuti i podržati zagovaračke aktivnosti za unapređenje institucionalnog okvira lokalne politike za mlade (osim što smo im željeli omogućiti stjecanje znanja i vještina u gore navedenom području bilo nam je vrlo važno pružiti im i mogućnost konkretne akcije kako bi sve što su naučili mogli i primijeniti u praksi).
- Podići svijest javnosti o nužnosti aktivne participacije mladih u procesu oblikovanja, provedbe te praćenja lokalnih javnih politika za mlade (kako se zapravo cijeli projekt ponajviše tiče poticanjem aktivnog sudjelovanja mladih u oblikovanju, provedbi, praćenju i vrednovanje politike za mlade, važnost takvog sudjelovanja htjeli smo predstaviti i javnosti te ih na taj način senzibilizirati o tome. Kroz pojedine projektne aktivnosti i javno djelovanje željeli smo još jednog naglasiti kako mladi imaju što reći, žele da se njihov glas čuje i spremni su preuzeti odgovornost za vlastito društveno djelovanje).

- Poticati međusobnu suradnju, protok informacija i prijenos znanja i iskustva između mladih (intencija nam je bila raditi na stvaranju dugoročnih veza među mladima u Županiji te raditi na povezivanju udruga mladih i za mlade. Međusobna umreženost i razmjena znanja i informacija mladima može poslužiti ne samo u vremenu dok projekt traje, već je prava vrijednost iskazana i nakon završetka projekta).

Izravni korisnici ovog projekta su/je:

1. udruge mladih i za mlade u Istarskoj županiji koji će koristiti publikaciju kao alat za javno zagovaranje u području razvoja lokalne politike za mlade u svojim zajednicama.
2. 20 mladih u dobi od 15 do 29 godina iz Istarske županije aktivni u zajednici kroz formalni ili neformalni oblik angažmana: inicijative, udruge, klubovi mladih, savjeti mladih, učenička vijeća, vjerske skupine, pomlaci političkih stranaka koji će sudjelovati na treningu “Mislím, djelujem, unaprjeđujem” te biti uključeni u planiranje i provedbu zagovaračkih akcija.
3. regionalna i lokalna samouprava kao donositelji odluka koji realizacijom aktivnosti dobijaju relevantne argumente i procjene o realnom stanju lokalne politike za mlade te prijedloge za unapređenje; dobijaju mlade za aktivne partnere u planiranju lokalnog razvoja.

Neizravni korisnik je cjelokupna lokalna, regionalna zajednica te pučanstvo RH (od medija, poslovnog sektora do poreznih obveznika) koja dobija konstruktivne, entuzijastične, zadovoljne i proaktivne mlade građane i građanke koji su velika vrijednost i snaga jednog prosperitetnog, demokratskog društva. Sudjelovanjem u procesu oblikovanja, praćenja i provođenja javnih politika mladi razvijaju kapacitete u smislu razvoja kritičkog mišljenja, osobne i društvene odgovornosti

Aktivnost	Nositelj	Metode	Broj korisnika/ sudionika
1. Analiza politike za mlade Istarske županije te dobrih praksi u RH i Europskoj uniji	Grupa mladih eksperata/ica Ana Žužić	- osnivanje grupe mladih za analizu lokalne politike za mlade - istraživanje za stolom - istraživanje na terenu - konzultacije s donositeljima odluka i predstavnicima OCD na lokalnom nivou	6 (Tamara Miletić, Elvis Fekete, Goran Blažević, Ana Žužić, Ana Preveden, Denis Sgagliardi)
2. Osmišljanje publikacije o analizi lokalne politike za mlade	Ana Žužić Ana Preveden	- priprema tekstualnog dijela publikacije u suradnji s grupom mladih eksperata i uz konzultacije s Mrežom mladih	- 2 urednice publikacije cca 70 sudionika/ca na javnom predstavljanju publikacije

		<p>Hrvatske – obrada i finalna priprema tekstova;</p> <ul style="list-style-type: none"> - lektura publikacije; - grafičko oblikovanje publikacije; - korektura; - tisak - distribucija - javno predstavljanje publikacije 	
3. Trening za mlade «Mislim, djelujem, unapređujem»	Denis Sgagliardi	<ul style="list-style-type: none"> - izrada detaljnog plana i programa treninga - objava poziva na trening i prijavnice - selekcija kandidata prema unaprijed određenim kriterijima - kontakti s hotelima - priprema materijala za održavanje treninga - obavještanje sudionika/ca i trenera o svim relevantnim okolnostima i specifičnostima - interaktivni radioničarski rad u trajanju od 3 dana - diskusije - brainstorming - kraće prezentacije - evaluacija - izvještaj trenera 	<p>14 sudionika treninga 2 trenera 3 člana projektnog tima 1 vanjski evaluator</p>
4. Akcije javnog zagovaranja	Denis Sgagliardi + koordinatori zagovaračkih	<ul style="list-style-type: none"> - sastanci - prezentacija - terenski rad - grafičko oblikovanje i 	<p>Grad Pula (4 člana tima + članice Vijeća Rojca) Grad Umag, Buje i Novigrad (5</p>

	akcija	tisak letka - distribucija letka na sajmu rabljenih stvari u Rojcu - evaluacijski izvještaji	članova tima + članovi udruga Ziid, Mladi grad, Fobija i Sidro) Tim NEZAPOSLENO ST MLADIH (4 člana tima)
5. Komunikacija s medijima	Ana Žužić	- konferencija za novinare - sudjelovanje na 2 radijske emisije - sudjelovanje na 1 tv emisiji - objave na web portalima - mediji su bili prisutni na javnom predstavljanju publikacije	

Aktivnost 1: Analizu politike za mlade Istarske županije započeli smo tako da smo osnovali grupu mladih eksperata koja se sastoji od 6 članova, a to su: Tamara Miletić iz udruge Agencija lokalne demokracije iz Brtonigle, Goran Blažević iz udruge Fobija iz Umaga, Elvis Fekete iz Udruge Casoni vecchi iz Pule te tri člana iz udruge ZUM, Ana Preveden, Ana Žužić i Denis Sgagliardi. Članovi grupe iz ZUM-a zaduženi su za izradu uvoda odnosno kratko predstavljanje konteksta hrvatske politike za mlade te analizu institucionalnog okvira na nivou Istarske županije. Ostali članovi zaduženi su za analizu svojih gradova pa je tako Elvis Fekete odradio analizu politike za mlade Grada Pule, a Tamara Miletić i Goran Blažević politiku za mlade Bujštine (Umag, Novigrad, Buje te Općina Brtonigla).

Svi su članovi prije samog početka formulacije teksta analize proučili literaturu, istraživanja, dostupne publikacije o politici za mlade te odradili niz konzultacija kako bi doznali stavove i mišljenja različitih aktera lokalne politike za mlade o dosad pokrenutim procesima. Slijedi popis konzultacija koje smo odradili:

1. Bulešić Stanojević Kristina, upraviteljica Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.
2. Bužinkić Emina, glavna tajnica Mreže mladih Hrvatske.
3. Erdfeld Toni, predsjednik udruge Veliki mali čovjek.
4. Agnė Viršilaitė, suradnica za međunarodnu komunikaciju u nevladinoj organizaciji "Apskritasis stalias", Klaipėda, Litva.
5. Jurcan Marino, predsjednik udruge Metamedij, koordinator Radne skupine za izradu Lokalnog programa djelovanja za mlade za Istarsku županiju.
6. Šandorov Ingrid, socijalna pedagoginja i stručna suradnica na općinskom sudu.
7. Vesna Ivančić, Pročelnica upravnog odjela za poslove skupštine u Istarskoj županiji.

8. Ranka Šepić, Stručni suradnik za mjesnu samoupravu, udruge, građanske inicijative i mlade u Gradu Pazinu.
9. Petar Čurić, zamjenik predsjednika Savjeta mladih Istarske županije u prvom sazivu.
10. Vedran Ivančić, član Savjeta mladih Istarske županije u prvom sazivu.
11. Tamara Nestorović, članica udruge Labin Art Express, članica gradskog Vijeća Grada Pule.
12. Majda Milevoj Klapčić, prof, članica Radne skupine za izradu Lokalnog programa djelovanja za mlade za Istarsku županiju.
13. Ivana Mikoli, zamjenica načelnika Općine Brtonigla zadužena za rad Savjeta mladih.
14. Ružica Mitrović Maurović, pročelnica za opću upravu i društvene djelatnosti Grada Novigrada.
15. Nada Franković, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti i gospodarstvo Grada Buja.
16. Dimitri Sušan, pročelnik za društvene djelatnosti i socijalnu skrb Grada Umaga.

Aktivnost 2. Osmišljanje publikacije o analizi lokalne politike za mlade započelo je početkom lipnja 2010. godine nakon što su svi/e autori/ce poslali/e finalno formulirane tekstove. Urednice su tekstove dodatno doradile te se nakon toga grupa mladih eksperata ponovno okuplja kako bi zajedno radili na prijedlozima za unapređenje politike za mlade Istarske županije koji su sastavni dio publikacije. Publikacija je poslana na lekturu, zatim dizajneru – suradniku na grafičko oblikovanje, na korekturu te tisak. Posljednji zadatak unutar ove aktivnosti bio je javno predstavljanje publikacije «Mislim, djelujem, unapređujem – analiza politike za mlade istarske županije». Javno predstavljanje publikacije održano je dana 04. studenoga 2010. godine u prostorijama SMC-a «Student» u Rojcu, s početkom u 13:00. Gosti uvodničari su bili sljedeći: Ante Martić, Ured za udruge Vlade RH, Nikola Buković, Mreža mladih Hrvatske i Ana Žužić, udruga ZUM, a moderatorica je bila Danijela Ustić, Obiteljski centar Istarske županije. Kao gosti su bili pozvani i predstavnici Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Istarske županije, ali se pozivu nisu odazvali.

Aktivnost 3: Trening na temu javnog zagovaranja u potpunosti smo odradili. Trening je održan u Crikvenici od 08. do 11. travnja 2010. Treneri su bili Nikola Buković i Anamarija Sočo iz Mreže mladih Hrvatske. Cijela aktivnost provedena je kao što smo opisali u prijavi projekta. Na samom smo početku kontaktirali trenere iz Mreže koji su nam izradili detaljan plan i program treninga. Zatim smo sastavili Javni poziv na trening te Prijavnice koje smo objavili na svim informativnim stranicama u Županiji, sazvali smo konferenciju za novinare na kojoj smo pozvali mlade da se jave, gostovali u emisiji na Radio Puli. U vrijeme trajanja Poziva izvršili smo rezervaciju u hotelu Omorika, u Crikvenici, koji se pokazao kao najpovoljniji. Kada je završio rok za predaju prijavnica, projektni tim je izvršio selekciju prema unaprijed određenim kriterijima koji su bili navedeni i u Javnom pozivu, a to su:

- zadovoljeni svi u Pozivu navedeni uvjeti za prijavu;
- motivacija za sudjelovanje;
- različitost područja djelovanja organizacija mladih i za mlade ukoliko se prijavi veliki broj organizacija sličnog područja djelovanja;

- spolna/rodna uravnoteženost grupe;
- geografska pokrivenost (sudionici iz različitih gradova ili općina Istarske županije).

Nakon toga, svi su prijavljeni obaviješteni o rezultatima selekcije, a oni koji su prošli postupak selekcije dobili detaljnije informacije o smještaju i prijevozu, kao i treneri. Uspjeli smo organizirati prijevoz na način da su sudionici koji su imali na raspolaganju osobne automobile uzeli sa sobom više osoba u auto te smo na taj način smanjili troškove prijevoza.

Trening je trajao puna tri dana. Teme koje su bile obrađene su sljedeće:

- uvod u politiku za mlade na nacionalnoj i lokalnoj razini;
- uvod u javno zagovaranje;
- analiza problema, potreba i društvenog položaja mladih u Istri;
- analiza utjecaja i sudjelovanja mladih u Istri;
- planiranje javno - zagovaračkih inicijativa;
- analiza aktera;
- SWOT analiza zagovaračkih akcija;
- evaluacija javno - zagovaračkih akcija.

Aktivnost 4. Iako su sudionici treninga pokazali početnu euforiju, entuzijizam i motiviranost za provođenje javno - zagovaračkih akcija, ispostavilo se kako entuzijizam brzo nestaje te kako je za svako kompleksnije djelovanje potrebna određena organizacijska struktura. Naime, od tri planirane zagovaračke akcije tek je jedna u potpunosti uspjela – akcija “Rojc”, dok se druge dvije nisu realizirale u željenom obliku.

Rezultati

Kroz aktivnost 1. Analiza politike za mlade Istarske županije te dobrih praksi u RH i Europskoj uniji cilj nam je bio uključiti mlade različitog socio-ekonomskog statusa u razvoj, provođenje i praćenje lokalnih javnih politika za mlade. Rezultati koje smo postigli provođenjem ove aktivnosti su sljedeći:

- a) kroz proučavanje dostupne nam literature te rada na terenu odnosno putem konzultacija s relevantnim akterima lokalne politike za mlade uspjeli smo objektivno sagledati dobre i loše strane provođenja određenih procesa koje je Županija poduzimala posljednjih 5 godina u domeni politike za mlade. Također smo proučavali mehanizme uključivanja mladih u proces donošenja odluka određenih europskih zemalja koje su nam poslužile kao smjernica za donošenje prijedloga za unapređenje trenutnog stanja politike za mlade Istarske županije.
- b) povećali smo broj mladih koji sudjeluju u praćenju te davanju prijedloga za poboljšanje javne politike za mlade na način da smo osnovali grupu mladih eksperata koja broji 6 članova, a koji rade na analizi i davanju prijedloga. Mladi eksperti bili su uglavnom akteri lokalnih politika za mlade koji su se zbog toga mogli u svojim tekstovima referirati na onu stvarnost u kojoj žive i čitatelji i čitateljice publikacije.

Kroz aktivnost 2. Osmišljanje publikacije o analizi lokalne politike za mlade cilj nam je bio inicirati poboljšanja institucionalnog okvira lokalne politike za mlade te ga uskladiti sa standardima EU te podići svijest javnosti o nužnosti aktivne participacija mladih u procesu oblikovanja, provedbe te praćenja lokalnih javnih politika za mlade. Rezultati koje smo postigli provođenjem ove aktivnosti su sljedeći:

- a) Povećan broj mladih koji sudjeluju u praćenju te davanju prijedloga za poboljšanje lokalne javne politike za mlade – urednice publikacije okupile su autorski tim kojeg čini/e 6 članova/ica koji/e su uglavnom akteri lokalnih politika za mlade u Istarskoj županiji. Tako se njihovi tekstovi referiraju na istu onu stvarnost u kojoj žive i čitatelji/ce publikacije. Ono što je važno ovdje naglasiti jest činjenica da je provođenje ove analize odnosno tiskanje publikacije koja daje rezultate analize i prijedloge za poboljšanje PRVO SISTEMATIZIRANJE DOSADAŠNJIH MJERA I PRAKSI ISTARSKE POLITIKE ZA MLADE. Osim što je to prvi pokušaj sistematiziranja, važno je i da su ga sami mladi učinili.
- b) Senzibilizirana javnost o nužnosti i korisnosti aktivnog sudjelovanja mladih u razvoju, provođenju i praćenju lokalnih politika za mlade po principu partnerstva – javnim predstavljanjem publikacije te otvaranjem rasprave o stanju politike za mlade Istarske županije jasno smo dali do znanja javnosti kako je participacija mladih u kompletnom policy procesu izrazito važna za kvalitetnu i uspjeh provedena iste.
- c) Osmišljena i tiskana publikacija o analizi lokalne politike za mlade.
- d) Tiskano i distribuirano ukupno 500 primjeraka publikacije.
- e) Održana promocija publikacije.
- f) Publikacija dostupna na webu.

Kroz aktivnost 3. Trening za mlade «Mislim, djelujem, unapređujem» cilj nam je bio unaprijediti kapacitete organizacija mladih za aktivno građansko sudjelovanje u području politike za mlade i javnog zagovaranja, pokrenuti i podržati zagovaračke aktivnosti za unapređenje institucionalnog okvira lokalne politike za mlade te poticati međusobnu suradnju, protok informacija i prijenos znanja i iskustva između mladih. Rezultati koje smo postigli provođenjem ove aktivnosti su sljedeći:

- a) Održali smo trodnevni trening o javnom zagovaranju za mlade u dobi od 15 do 30 godina iz Istarske županije.
- b) Sukladno ocjenama samih sudionika treninga (izvor: rezultati evaluacijskih obrazaca) potakli smo ih na uključivanje u procese razvoja lokalne politike za mlade te smo unaprijedili njihova znanja o javno-zagovaračkim akcijama odnosno usvojili su konkretna znanja o tome.
- c) Sudionici treninga su osmislili 3 zagovaračke akcije od kojih su dvije prilagođenje lokalnim potrebama, a jedna je akcija usmjerena na rješavanje problema koji nije samo lokalni već i nacionalni a to je velika nezaposlenost mladih ljudi.
- d) Smatramo da je ovim treningom razvijena mreža odnosno povećana suradnja između mladih – sudionika treninga jer su zajednički radili na planiranju aktivnosti kojima bi riješili probleme u zajednici.

Kroz aktivnost 4. Javno-zagovaračke akcije cilj je bio pokrenuti i podržati zagovaračke aktivnosti za unapređenje institucionalnog okvira lokalne politike za mlade, podići svijest javnosti o nužnosti aktivne participacije mladih u procesu oblikovanja, provedbe te praćenja lokalnih javnih politika za mlade te poticati međusobnu suradnju, protok informacija i prijenos znanja i iskustva između mladih. Rezultati koje smo postigli provođenjem ove aktivnosti su sljedeći:

- a) U potpunosti je izvedena jedna, od ukupno zamišljenih tri akcija.
- b) U sklopu akcije ROJC tiskan je letak koji govori o bivšoj vojarni «Karlo Rojc» kao o kreativnoj tvornici; letak je distribuiran na Božićnom buvljaku u

Rojcu, u Hacklabu i hodniku prizemlja CGU Rojc.

- c) Pružena je mentorska podrška organizatorima akcija od strane voditelja projekta i preko granica određenih projektom. Tako smo pridonijeli stvaranju dugoročnih veza među mladima te povezanosti udruga koje su u projektu sudjelovali.

Kroz aktivnost 5. Komunikacija s medijima cilj je bio podići svijest javnosti o nužnosti aktivne participacija mladih u procesu oblikovanja, provedbe te praćenja lokalnih javnih politika za mlade. Rezultati koje smo postigli provođenjem ove aktivnosti su sljedeći:

- a) Sudjelovali smo u 2 radijske emisije (3ska www.stanicamir.org; i Metazin Radio Pula).
- b) Mediji su bili prisutni na javnom predstavljanju publikacije te je objavljen članak u Glasu Istre, www.barkun.hr, www.regionalexpress.hr, www.ipress.hr.
- c) Sudjelovali smo na 1 tv emisiji na TV NIT-u te razgovarali o publikaciji «Mislim, djelujem, unapređujem – analiza politike za mlade Istarske županije».
- d) Objave na web portalima.

Isječak iz vanjske evaluacije projekta

“...Ostvareni ciljevi djelomično su istovjetni s planiranim. Naime projekt «Mislim, djelujem, unapređujem» je vrlo ambiciozno zamišljen, no, u samom svom zamišljanju pretjerano se oslanjao na linearnost prosvjetiteljskog uma, odnosno, na logiku analiza – znanje – djelovanje. Ukoliko bi ga procjenjivali aršinom koji je sam postavio proglasili bi ga tek djelomično uspješnim. No, promatrajući dugoročne veze i odnose koji su nastali projektom, zaključak je daleko povoljniji.

Jedan od korisnika projekta u razgovoru u fokus grupi istaknuo je zaključak s kojim se slažemo: “Projekti obično staju na radionici. Oni ne idu tako daleko da te vode kroz akciju. Neuspjeh akcija, u tome je vrijednost ovog projekta.” Naime, s obzirom na kvalitetu publikacije i treninga te iskustvo stečeno kroz provedbu zagovaračkih akcija svi su korisnici projekta stekli izniman kulturni i socijalni kapital koji će im biti od velike koristi ukoliko se u budućnosti zaista i odluče na aktivnije sudjelovanje u kreiranju politike prema mladima i za mlade, ali i u aktivnom sudjelovanju u bilo kojoj društvenoj akciji. Voditelji projekta i izvoditelji pojedinih aktivnosti (publikacije, treninga, koordinatori zagovaračkih aktivnosti) pokazali su znanje i volju da korisnicima pomognu i preko granica određenih ovim projektom, tako da je projekt pridonio i stvaranju dugoročnih veza među mladima i pridonio povezanosti udruga mladih u Istarskoj županiji. Udruga Zum se u tom smislu pozicionirala kao središnje čvorište među udrugama mladih, što su korisnici posebno istaknuli kao pozitivnu činjenicu.”

Implementaciju projekta “Mislim, djelujem, unapređujem” financijski su poduprli Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Istarska županija, a uz potporu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

PROJEKT 5: INICIJATIVA ZA VOLONTERSKI CENTAR ISTARSKE ŽUPANIJE

Aktivno smo od samog početka (veljača 2010.) uključeni u ovu Inicijativu, zajedno s udrugom Metamedij, Suncokret, Zelena Istra, Crvenim križom i Obiteljskim centrom Istarske županije.

Prva velika zajednička aktivnost bila je “Obilježavanje Međunarodnog dana volontera – 05. prosinca” i to akcijom Želim proć. Akcijom je povećana dostupnost informacija građanima o mogućnostima volontiranja, promoviran je volonterski rad te obilježen Međunarodni dan osoba s invaliditetom (03.12.) i Međunarodni dan volontera, (05.12.). Isto tako, građani/vozači senzibilizirani su o problemima kretanja osoba s invaliditetom, osoba s malom djecom, djece i starijih. Akciji se odazvalo jako puno volontera koji su organizirano, zajedno s prometnim redarima i novinarima išli po gradu i na propisno i nepropisno parkirane automobile stavljali letke na kojima se zahvaljuju što su propisno parkirali ili upozoravaju na nepropisno parkiranje kojim se otežava kretanje osoba s invaliditetom i drugim osobama s teškoćama/ograničenjima u kretanju.

Akciji su se, osim organizacija/ustanova Inicijative pridružili i volonteri Društva distrofičara Istre, Udruge obitelji osoba stradalih u prometu, Zadruga osoba s invaliditetom, SOS telefona Istarske županije, Udruge za autizam Istra i Udruge Merlin. Akciju su podržali i «Sanjači knjiga», Regional express te performer Pino Ivančić. Akciju smo proveli u suradnji s komunalnim redarima Grada Pule.

Aktivnosti Inicijative za volonterski centar Istarske županije financirala je Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

PROJEKT 6: PODRŠKA ZAJEDNICI – PROGRAM PREVENCIJE OVISNOSTI

Ovo je partnerski projekt udruge ZUM i Obiteljskog centra Istarske županije koji se odlično nadopunjava s aktivnostima Centra za mlade Pula na području prevencije ovisnosti.

CILJEVI PROJEKTA	
PLANIRANI	OSTVARENI
OPĆI CILJ: Upoznati lokalnu zajednicu s potrebom i nužnošću da se mlad čovjek usredotoči na razvoj socijalnih vještina, znanja i navika koje omogućuju sustavnije i kvalitetnije rješavanje problema s kojima se susreću (otpor nagovorima vršnjaka, građenje samopouzdanja, razvoj zdravih prijateljstava, izbjegavanje stresa, planiranje budućnosti, zdrava komunikacija s odraslima i sl.)	Kroz provedbu projektnih aktivnosti u potpunosti smo ostvarili cilj koji smo si zacrtali. Uspjeli smo prenijeti ovu poruku kroz edukacije koje smo organizirali, kroz organizaciju različitih događanja, uvijek s jednakom porukom te finalno kroz publikaciju koju smo izdali na kraju projekta.
SPECIFIČNI CILJEVI: Ukazati na važnost i potrebu korištenja stručne savjetodavne pomoći u susretanju s problemima	Održali smo dva stručna roditeljska sastanka koji su bili odlično posjećeni.

odrastanja, za roditelje i mlade ljude te ih informirati o službama i servisima koji su im dostupni;	
Ukazati na važnost kvalitetnog i planiranog provođenja slobodnog vremena i aktivnog uključivanja u život lokalne zajednice.	Ovaj je cilj također ostvaren jer smo uspjeli na radionicama prenijeti poruku o važnosti istog te smo im govorili i s njima vježbali vještine koje su za ovo potrebne. Neki od sudionika su nekoliko navrata od nas, poslije radionice tražili pomoć (u smislu aktivnog uključivanja u zajednicu) ili se sami uključili u pokretanje vlastitih projekata i aktivnosti.
Informirati roditelje i nastavnike o važnosti i načinima dobre i kvalitetne redovite komunikacije s mladima unutar obitelji.	- Održali smo dva stručna roditeljska sastanka koji su bili odlično posječeni. Naša je želja bila posjetiti barem još jednu školu u Međunarodnom mjesecu borbe protiv ovisnosti, no, pokazalo se kako puno škola u Istarskoj županiji smatra kako već sada i sami provode dovoljno kvalitetnih preventivnih informativno-edukativnih aktivnosti s roditeljima i učenicima te da im aktivnosti koje smo im mi ponudili nisu potrebne. Također, neke škole nisu imale dovoljno kapaciteta za organiziranje ovakvih aktivnosti, zbog puno obaveza pred kraj polugodišta. Smatramo ovaj cilj u gotovo u potpunosti ispunjenim.
Unaprijediti sustav vršnjačkog učenja te prijenosa znanja i socijalnih vještina u svrhu prevencije ovisnosti;	- Edukacija mladih trenera za osmišljanje i provođenje različitih edukativnih aktivnosti – educirano šestoro mladih ljudi za provođenje edukacija za mlade koje za cilj imaju prevenciju ovisnosti
Razvoj sustavne međusektorske suradnje u svrhu provođenja projekta prevencije ovisnosti;	- Uspostavili nekoliko suradnji i partnerstava kroz rad na ovome projektu te se na nove načine uključili u sustavnu potporu prevenciji ovisnosti.

Korisnici

Mladi, pretežito srednjoškolci, podjednako muškog i ženskog spola, različitih obrazovnih struktura i interesa. Na treningu za trenere su uglavnom sudjelovali mladi koji imaju interes raditi u civilnom sektoru na jačanju kapaciteta mladih Istarske županije, a imaju od 20-30 godina. I ova je grupa spolno uravnotežena.

Roditelji i nastavnici su također naši direktni korisnici. To su pretežito roditelji mladih ljudi koji pohađaju 8. razrede osnovnih škola i stupaju u razdoblje adolescencije.

Naši su indirektni korisnici svi građani Istarske županije koji su sudjelovali u našim javnim događanjima koje smo u sklopu ovoga projekta organizirali.

Provedene aktivnosti:

1. Sastanci projektnog tima i partnera

Održavali su se kontinuirano za cijelo vrijeme trajanja projekta (10 sastanaka). Služili su nam kako bismo monitorirali provedbu projekta, kao i za evaluaciju pojedinih

provedenih projektnih aktivnosti. Održavali su se pretežito u prostorijama Obiteljskog centra Istarske županije.

2. *Organizacija i održavanje dviju radionica "Aktivno sudjelovanje mladih u društvu u svrhu prevencije ovisnosti", 05. studenoga i 27. studenoga 2010.*

Radionice su održane u Centru za mlade Pula, a na njima je aktivno sudjelovalo 20 mladih ljudi.

3. *Izrada i prezentacija publikacije "Izgradnja socijalnih vještina – praktičan uvod za mlade, roditelje i nastavnike", 21. prosinca 2010.*

U prostorijama Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli održana je prezentacija «Izgradnja socijalnih vještina – praktičan uvod za mlade, roditelje i nastavnike». Publikaciju su predstavile autorice Ana Preveden, iz udruge ZUM i Danijela Ustić iz Obiteljskog centra Istarske županije. Publikacija je jedan od rezultata projekta «Podrška zajednici – program prevencije ovisnosti». Prvi dio publikacije govori o važnosti izgradnje samopoštovanja kod mladih ljudi, vještinu samokontrole, osjećaj važnosti i poštivanja prava drugih i drugačijih oko sebe te kako im pomoći da razviju i steknu osjećaj odgovornosti za svoje postupke. Bitno je da znaju kako mirno rješavati probleme i sukobe, komunicirajući pritom na nenasilan način. Poznavanje socijalnih vještina i ovladavanje njima temelj je društvenog i školskog uspjeha kod mladih ljudi. Drugi dio publikacije namijenjen je, prije svega, odraslima koji žive i rade s djecom i mladima: roditeljima i nastavnicima. No, čitati ga mogu i mladi kada žele dobiti ideju kako sami mogu pridonijeti boljim odnosima s odraslima koji su im važni ili kako odraslima jasnije izraziti što im je potrebno i što žele.

4. *Napredni trening za trenere, 05. - 07. studenoga 2010.*

Održan napredni trening za trenere na kojem je za osmišljanje i izvođenje edukativnih aktivnosti osnaženo šest mladih ljudi s područja cijele Istarske županije. Osmišljena su 4 edukativna programa usmjerena, između ostalog, prevenciji ovisnosti kod mladih, jačanju njihovih kapaciteta i osnaživanja za djelovanje u zajednici. Ova je aktivnost povećala broj mladih educiranih trenera koji su osposobljeni osmišljati i izvoditi različite edukativne aktivnosti na području Istarske županije.

5. *Organizacija i održavanje stručnih roditeljskih sastanaka, 08. i 14. prosinca 2010.*

Na ovim se sastancima okupilo ukupno 150 roditelja, nastavnika, učitelja i stručnih djelatnika u osnovnim i srednjim školama. Stručne su sastanke pripremile i vodile Ana Preveden iz udruge ZUM i Danijela Ustić iz Obiteljskog centra Istarske županije u suradnji sa stručnim djelatnicima škola u Vodnjanu i Pazinu. Teme sastanaka su bile kvalitetno i planirano *Aktivno, kvalitetno i planirano provođenje slobodnog vremena mladih* te *Kako zadržati kvalitetan odnos s djetetom u razdoblju adolescencije (odgovorno i kvalitetno roditeljstvo)*.

Rezultati:

- Redovitim održavanjem partnerskih sastanaka doprinijeli smo produblivanjem suradnje koju ZUM i Obiteljski centar Istarske županije imaju te boljem razumijevanju naših ciljeva, misija i vizija, svrhe te redovitih djelatnosti. No, ono što je ovdje najvažnije istaknuti jeste da smatramo kako su sastanci bili iznimno konkretni i produktivni te kako smo, redovitim sastajanjem i konzultiranjem, osigurali kvalitetniju organizaciju i provedbu planiranih projektnih aktivnosti.
- Radionicama smo mladima ukazali na nužnost da se usredotoče na razvoj socijalnih vještina, znanja i navika koje omogućuju sustavnije i kvalitetnije

- rješavanje problema s kojima se susreću i tako direktno preventivno djeluje – ne samo po pitanju ovisnosti nego i po pitanju svih rizičnih ponašanja.
- Publikacija je tiskana u 1000 primjeraka, besplatna je i distribuirana po cijeloj Istarskoj županiji (srednje škole, udruge i institucije koje se bave mladima i u doticaju su s roditeljima, nastavnicima, i dr.)
 - Informirali smo roditelje i nastavnike o važnosti i načinima dobre i kvalitetne redovite komunikacije s mladima unutar obitelji.
 - Ukazalo se na važnost i potrebu korištenja stručne savjetodavne pomoći u susretanju s problemima odrastanja, za roditelje i mlade ljude te ih se informiralo o službama i servisima koji su im dostupni.
 - Unaprijedili smo sustav vršnjačkog učenja te prijenosa znanja i socijalnih vještina u svrhu prevencije ovisnosti i ostalih rizičnih ponašanja mladih.

PROJEKT 7: Projektno upravljanje za mlade lidere

AKTIVNOST: Trening i studijski posjet za mlade lidere s Kosova

DATUM IZVOĐENJA AKTIVNOSTI: 01. lipnja 2010.

SUDIONICI: sedam mladih *youth leadera* iz Kosova i voditelj projekta

Kratak opisa svrhe posjeta i provedenih aktivnosti:

Izvršni tim udruge ZUM je za mlade *youth lidere* iz Kosova pripremio prezentaciju kroz koju je pokušao odgovoriti na sljedeća pitanja: kako smo i zbog čega osnovani, kako izgleda naša organizacijska struktura, na koji način planiramo aktivnosti koje provodimo, na koji način razvijamo svoje osobne pa tako i organizacijske kapacitete. Osim toga, kroz razgovor je mladim *youth leaderima* iz Kosova predstavljen i način na koji projekte pripremamo i implementiramo, na koji način izvještavamo o provedenim aktivnostima i rezultatima, kakva su naša iskustva s financijskim upravljanjem u organizaciji i naši planovi za budućnost glede financiranja. Dio razgovora je posvećen važnosti koju pridajemo umrežavanju organizacija mladih i za mlade na svim razinama. Poseban je naglasak stavljen na naša iskustva u razvoju politike za mlade na lokalnoj razini, budući da su to iskustva koja su njima potrebna, a nama je to jedno od važnijih područja djelovanja.

PROJEKT 8: INSTITUCIONALNA POTPORA RAZVOJU I/ILI STABILIZACIJI UDRUGE NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Udruzi ZUM je u 2010. odobrena financijska potpora od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva (u daljnjem tekstu: Zaklada) za institucionalnu potporu stabilizaciji i/ili razvoju udruge. Cilj potpore je podići razinu održivosti udruge koje doprinose demokratizaciji i razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj putem trogodišnje financijske i stručne podrške stabilizaciji i daljnjem organizacijskom i programskom razvoju udruge.

Kako bi se osigurao organizacijski razvoj i/ili stabilizacija ZUM-a, institucionalnu potporu Zaklade u 2010. koristili smo kako bi financirali sljedeće stavke:

- udio u troškovima plaće zaposlenicima/ama – u ZUM-u smo u 2010. imali tri zaposlena na puno radno vrijeme, na neodređeno vrijeme. Kroz institucionalnu potporu Zaklade sufinancirali smo dio plaće za dva zaposlena koji su tako

nesmetano radili na ostvarivanju ne samo ciljeva zacrtanih pojedinim projektima već i na onim strateškim;

- troškovi obavljanja osnovne djelatnosti – dio institucionalne potpore koristili smo za pokrivanje nekih fiksnih troškova kao npr. struja, internet, fiksni tel, mobitel, odlaganje komunalnog otpada i drugo;
- oprema – kupili smo jedan novi monitor;
- redizajn i reprogramiranje web stranice ZUM-a i Centra za mlade Pula;
- izobrazba zaposlenika i članova upravljačkog tijela – u 2010. godini proveli smo osnovnu edukaciju o metodologiji izvođenja trenerskog rada. Dio institucionalne potpore koristili smo za pokrivanje honorara trenerici.

Kao najveći uspjeh ove potpore ističemo osnivanje **Trenerske ZUMbaze** koja na području cijele Republike Hrvatske, pruža različite usluge osnaživanja usmjerene neprofitnom sektoru, a okuplja mlade i stručne ljude koji njegove potrebe vrlo dobro poznaju.

Trenerska ZUMbaza radi na razvoju i jačanju kapaciteta u neprofitnom sektoru, a koji uključuje organizacije civilnog društva, javne institucije, državnu upravu, lokalnu i područnu samoupravu. Činimo to kroz provođenje edukativnih treninga i radionica te pružanjem konzultacijske podrške nakon provedenih aktivnosti. One su ciljano usmjerene i prilagođene potrebama svake pojedine organizacije kada žele razvijati nova znanja i vještine. Naš je primarni cilj raditi na unapjeđivanju kvalitete rada s mladima. Osim toga, trenerska ZUMbaza izradila je svoj Etički kodeks .

PROJEKT 9: INSTITUCIONALNA POTPORA RAZVOJU I/ILI STABILIZACIJI UDRUGE ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA

Udruzi ZUM su u 2009. odobrena financijska sredstva od strane Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva (u daljnjem tekstu: Zaklada) za institucionalnu potporu stabilizaciji i/ili razvoju udruge. Time smo se obvezali realizirati projekte koji su nam Operativnim planom predviđeni za 2010., a kroz potporu smo financirali sljedeće stavke:

- udio u trošku plaće jednoj zaposlenoj osobi;
- udio u troškovima obavljanja osnovne djelatnosti.

PROVOĐENJE SOKNO SUSTAVA U 2010. GODINI

SOKNO (sustav osiguranja kvalitete za neprofitne organizacije) sustav počeli smo provoditi u veljači 2010. kako bismo prepoznali potrebe svojih korisnika i odgovorili na njih pružajući im odgovarajuću uslugu u skladu s dogovorenim standardima. Na sastancima samoprocjene održanim u ožujku i travnju 2010. došli smo do zaključka kako smo na prvoj razini u potpunosti ispunili nekoliko područja i to: Nadzor i upravljanje, Usmjerenost prema korisnicima, Zaposlenici, Upravljanje novcem i Umrežavanje i zagovaranje. Imajući na umu SOKNO, sljedećih smo mjeseci nastojali ispuniti uvjete za ispunjenje prve razine na svim područjima, te druge na onima koje smo smatrali prioritetnima.

Kroz 2010. godinu na području Planiranja za kvalitetu u potpunosti smo ispunili prvu razinu što znači da su nam jasno definirani, i rukovoditeljima i zaposlenicima jasni

vizija, misija, ciljevi. Postoji i godišnji plan s ciljevima koji su temeljeni na prepoznatim potrebama korisnika, organizacije prepoznaje potrebe i zahtjeve donatora te postoje planovi djelovanja za praćenje i poboljšanje kvalitete organizacije i njezinih aktivnosti. Prateći smjernice druge razine ovog područja u razvoj i praćenje cjelokupne organizacijske strategije uključili smo i volontere, a u godišnje planove poboljšanje kvalitete temeljene na analizi i evaluaciji dosadašnjih programa.

Početnom samoprocjenom zaključili smo kako smo u potpunosti ispunili prvu razinu područja Dobro upravljanje, što znači da imamo jasan Statut koji poštuju upravljačka tijela i svi članovi organizacije. Sukladno uputama 2. razine izmijenili smo Statut organizacije, tj. jasnije definirali prava i dužnosti upravnog tijela organizacije.

Kako bismo napredovali na području Rukovođenja, upoznali smo volontere s organizacijskom strukturom, te u pravilnike dodali širok raspon različitih pravila, politika i procedura. Također, obratili smo pažnju na bolje praćenje napretka rada, a kako bismo poboljšali usmjerenost prema korisnicima koristimo različite metode prikupljanja povratnih informacija od korisnika kako bismo buduće aktivnosti definirali uzimajući u obzir mišljenja i prijedloge naših korisnika.

Kako bi zaposlenici imali dodatnu motivaciju raditi u korist organizacije i njenih korisnika, ali i kako bi jasno znali što se od njih očekuje te koja su njihova prava, izradili smo pravilnik o radu koji je u skladu sa zakonom i statutom udruge.

Posebno smo napredovali na području volontera. Pojasnili smo proces uključivanja volontera u organizaciju, s dugotrajnim smo volonterima potpisali ugovore o volontiranju, evidentira se volonterski rad, a svima su izdane potvrde o volontiranju. Volonterima je pojašnjena njihova uloga unutar organizacije i znaju kome su odgovorni. Oni prisustvuju radnim sastancima na kojima se raspravlja o aktivnostima u koje su uključeni. Za volonterske aktivnosti i troškove volontera osigurano je dovoljno financijskih resursa. Uz to, organizacija prepoznaje važnost priznavanja doprinosa volontera te je u 2010.g. višegodišnjoj volonterki dodijelila priznanje.

Na području upravljanja novcem napredovali smo tako što smo u potpunosti uspostavili sustav interne kontrole, a planove prikupljanja financijskih sredstava uključili smo u naše poslovne planove. Također, dogovoreni su prioriteti i ciljevi za prikupljanje sredstava i ostvarivanje prihoda za najmanje slijedećih godinu dana.

Kako bi organizacija učinkovito, svrsishodno i etično upravljala imovinom u skladu s planiranim aktivnostima, obratili smo pažnju na čuvanje informacija (npr. redoviti back up) i evidencije o davanju opreme na korištenje i njezino vraćanje. Također, u skladu s mogućnostima, zaposlenicima smo u protekloj godini osigurali neka ergonomska sredstva za rad, a vodimo računa i o ekologiji, tj. recikliramo plastičnu ambalažu i papir.

U 2010., na području upravljanja aktivnostima, u potpunosti smo ispunili prvu razinu budući da smo uveli upute o povjerljivosti podataka tamo gdje je ista potrebna, te naše aktivnosti provodimo u skladu s planovima. Također, razvili smo standarde za naše trenerske usluge, te smo uz zaposlenike, uključili volontere u razmatranje procedura i unapređivanje planova.

Na području umrežavanja i zagovaranja u potpunosti smo ispunili prvu razinu budući da je naša organizacija upoznata te surađuje s drugim organizacijama u svojoj okolini, a naši zaposlenici i volonteri redovito sudjeluju na sastancima, radionicama i konferencijama drugih organizacija.

Kako bi unutar organizacije olakšala procjenu te pomogla u unaprjeđenju organizacije i aktivnosti, organizacija prikuplja i analizira relevantne informacije o radu na primjeren i sistematičan način. Nakon svake provedene aktivnosti obavlja se

evaluacija koja se kasnije analizira, a ove smo godine uveli i vanjsku evaluaciju za projekt „Mislim, djelujem, unapređujem“ te “Centar za mlade Pula”.

Provodeći SOKNO sustav udruga ZUM je poboljšala svoju kvalitetu na svim područjima. Postoje i jasni pokazatelji da su zaposlenici zadovoljni i motivirani. Aktivnosti se mijenjaju u skladu s informacijama dobivenim monitoringom. Monitoring pokazuje da su postavljeni ciljevi ostvareni. Također, ostvaren je planirani proračun te donatori nastavljaju podržavati našu udrugu.

ČLANSTVO U NACIONALNIM I REGIONALNIM MREŽAMA

Udruga ZUM članica je Mreže mladih Hrvatske i Vijeća mladih Istarske županije. Predsjednik udruge Denis Sgagliardi, član je Upravnog odbora Mreže, a Ana Preveden je predsjednica Vijeća. Denis Sgagliardi, kao član UO-a Mreže, zadužen je za razvoj lokalnih politika za mlade, suradnju s organizacijama članicama Mreže, regionalnu suradnju te suradnju s Uredom Predsjednika RH. Ana Preveden je odgovorna za koordinaciju cjelokupnog poslovanja Vijeća.

PROFESIONALNI RAZVOJ DJELATNIKA, VOLONTERA I ČLANOVA UDRUGE

- veljača 2010. – SOKNO radionica, Rijeka, udruga SMART;
- travanj 2010. – trening o javnom zagovaranju “Mislim, djelujem, unapređujem”, Crikvenica, udruga ZUM;
- svibanj 2010. – Trening za trenere – edukacija o participativnoj metodologija rada s mladima;
- od 27. lipnja do 03. srpnja 2010. E.A.R.TH. (Exchanging Attitudes Rules and THinkings), Brtonigla, Agencija Lokalne Demokracije iz Brtonigle i neprofitna francuska organizacija „Maison Pur Tous – Centre Social“ - razmjena mladih iz Francuske i Hrvatske na teme ekologije, održivog razvoja, obnovljive energije, promocija multikulturalnosti;
- od 3. do 6. listopada 2010. – Planiranje programa rada trenerske platforme Mreže mladih Hrvatske, Zadar, Mreža mladih Hrvatske (sudjelovanjem na sastanku, Ana Preveden je postala članicom platforme);
- Studij o mladima za mlade 2010. koji se sastojao od tri tematska modula:
 1. “Mladi i društvo – pitanje identiteta”
 2. “Sudjelovanje mladih u razvoju politika za mlade i demokratskim društvenim procesima”
 3. “Mladi kao aktivni građani – društveni kapital u demokratizaciji društva”
 - konferencije i javna predavanja:
 1. Omasovljenje visokog obrazovanja i tržište rada – instrument socijalne mobilnosti, utrka prema dnu ili ulaznica za društvo znanja?, Zagreb, svibanj 2010., (dr.sc. T. Matković, prof.)
 2. Seksualno zdravlje i prava mladih: trendovi, rizici, izazovi – dobro vrijeme za javne politike seksualnog odgoja u školama ili ne?, Rijeka, srpanj 2010., (Nataša Bijelić, aktivistkinja CESI)
 3. Teen i kreacija ženskog identiteta, Zadar, rujanj 2010., (Mima Simić, mag.)
 4. Integracija studija o mladima za mlade u formalni obrazovni sustav, studeni 2010., Zagreb, Mreža mladih Hrvatske.